

къвъ; осъщамъ че сърцето ми пріема участіе въ тогози человѣка безъ да знаіж защо. Той ма не пріе добрѣ; едва ма удостои да ма чуе и да ми отговори: но азъ не могѫ да му не желаіж отърванье отъ злинытѣ му.“

Менторъ засмѣнъ му отговори: „Ето на какво служатъ бѣдствията на живота; тѣ правїжтъ владѣтелитѣ умѣренни и чувствителни на чуждытѣ злины. Когато тѣ не сѫ вкусили освѣнъ сладостната чаша на благополучіята, тѣ мыслїжтъ себеси равни съ богочетвѣ, и искатъ щото и горытѣ да са изравнїжтъ за тѣхно удоволствие; не считатъ человѣците за нищо и искатъ да си играїжтъ съ сичката природа. Когато чуватъ да говорїжтъ за страданія, тѣ не познаватъ що сѫ тѣ; виждатъ имъ са като сънъ защото не познаватъ разликата на доброто отъ злото. Само злополучіето може да ги направи человѣколюбивы, и да преобрѣне каменното сърце въ человѣческо: тогасъ тѣ осъщатъ че сѫ человѣци. Ако проче единъ непознатъ вамъ человѣкъ покърти съжелѣнietо ви защото са скита и той като васъ по туй крайморіе, колко повече вуй трѣба да съчувствувате на итакийския народъ, когато го видите единъ денъ да страдае; този народъ който богочетвѣ ще ви повѣрїжтъ както са повѣрява стадо на пастыръ, и който ще бѫде може бы злочестъ чрезъ вашето славолюбие, роскошество, или неблагоразуміе! защото народътѣ страдаїжтъ собственно отъ погрѣшките на царетѣ си, които сѫ длѣжни да бдѣтъ да ги отърватъ отъ бѣдствията.“

Когато Менторъ говоряше тѣй, Телемахъ бѣ потънжль въ скърбь и въ непріятни чувствованія; найподиръ той му отговори нѣколко смутенъ: „Ако сичките тѣзи работи сѫ истинни, тогасъ положенietо на единъ царь е доста плачевно. Той е робъ на сичките онѣзи които по видимому управя: той е роденъ за тѣхъ, принадлежи съвѣршенно тѣмъ и е обремененъ съ сичките имъ нужды; той е человѣкъ на народа и сѣкиму частно, принуденъ е да са докарва на слабости имъ, да ги съвѣтова като баща, да ги направи умни и благополучни. Властьта която на видъ има не е собственно негова; той не може нищо да направи ни за своя слава, ни за своя угода, защото властьта му